

Agentschap Telecom
Ministerie van Economische Zaken

Slimme radio, een frequentiemultiplier?

John Derksen

Hoofd Sector Management
/ plv hoofdinspecteur

Hoofd Toezicht / plv hoofdinspecteur

Agentschap Telecom

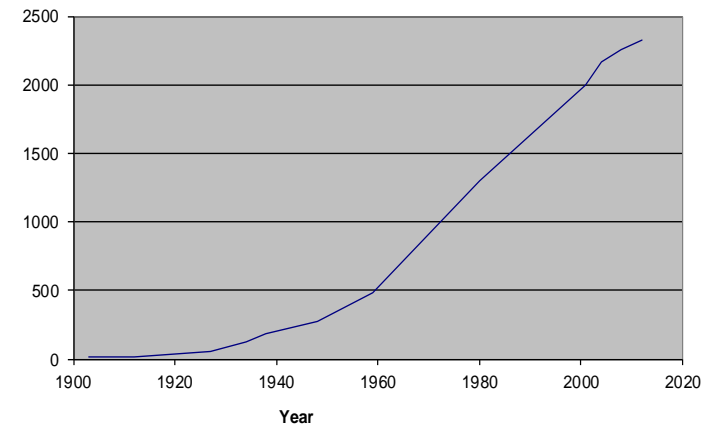
2 april 2014

Waarom?

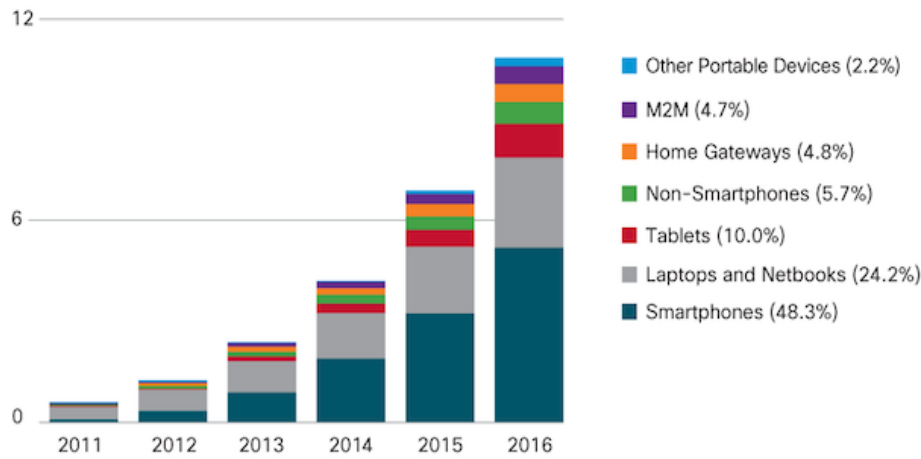
- Toenemende behoefte spectrum
- Economie afhankelijk van telecom
- Snelle technologische ontwikkelingen
- Harmonisatie en "refarming" traag

Number of pages of the Radio Regulations

Exabytes per Month

78% CAGR 2011-2016

Figures in legend refer to traffic share in 2016.
Source: Cisco VNI Mobile, 2012

Slimme radio = cognitieve radio

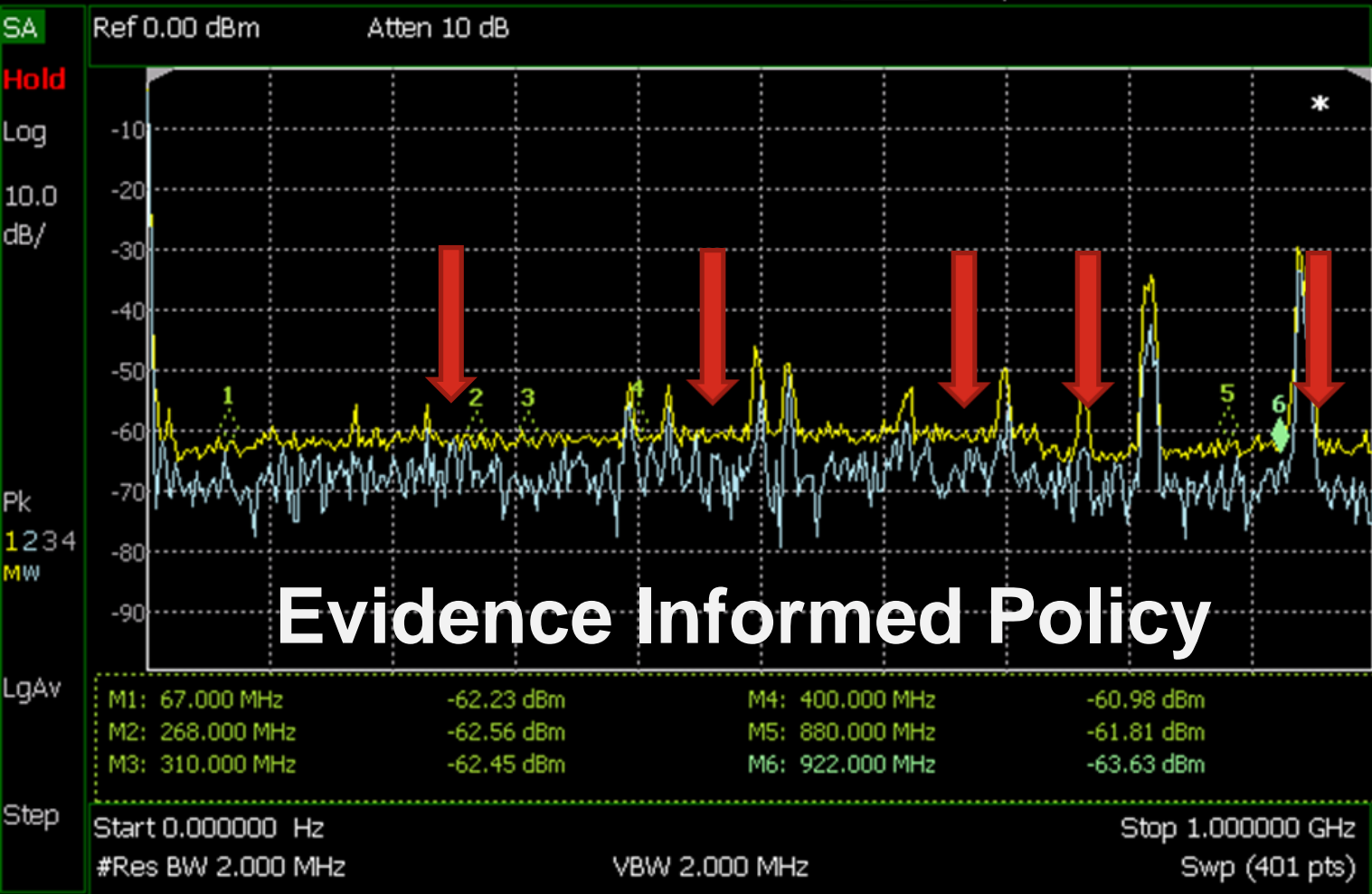
Een volledig reconfigurabele draadloze transciever die zijn radiospecs automatisch aanpast aan de netwerk/omgevingsvereisten en gebruikersbehoefte, gebaseerd op interactie met zijn omgeving

Waar kan het?

Agilent Technologies: N9912A, SN: MY50023132

96% Mon, 24 Mar 2014 1:12:41 PM

LMT

+

WATSON

=

EIP

- Cognitieve radio draagt bij aan efficiënt etherbeheer:
  - ongebruikte delen van spectrum kunnen benut worden (wanneer primaire gebruiker deze even niet gebruikt)
  - bandbreedte kan dynamischer ingezet worden
- Economische en maatschappelijke baten van de ether kunnen verhoogd worden:
  - nieuwe toepassingen en innovaties!

- Cognitieve radio in white space omroepbanden?
- Cognitieve radio in de white space mobiele banden?
- Cognitieve radio toegepast door operators in mobiele netwerken?
- Andere banden? L-band; 2,3 GHz; 3,6 GHz?
- Te ingewikkeld?
- Teveel weerstand?
- Vragen die Marconi ook had .....

Welke toepassingen?

- Hot-spot dekking
- In huis breedband
- In huis multi-media distributie
- Machine to machine (M2M) communicatie
- Breedband in rurale gebieden.

White
space
device

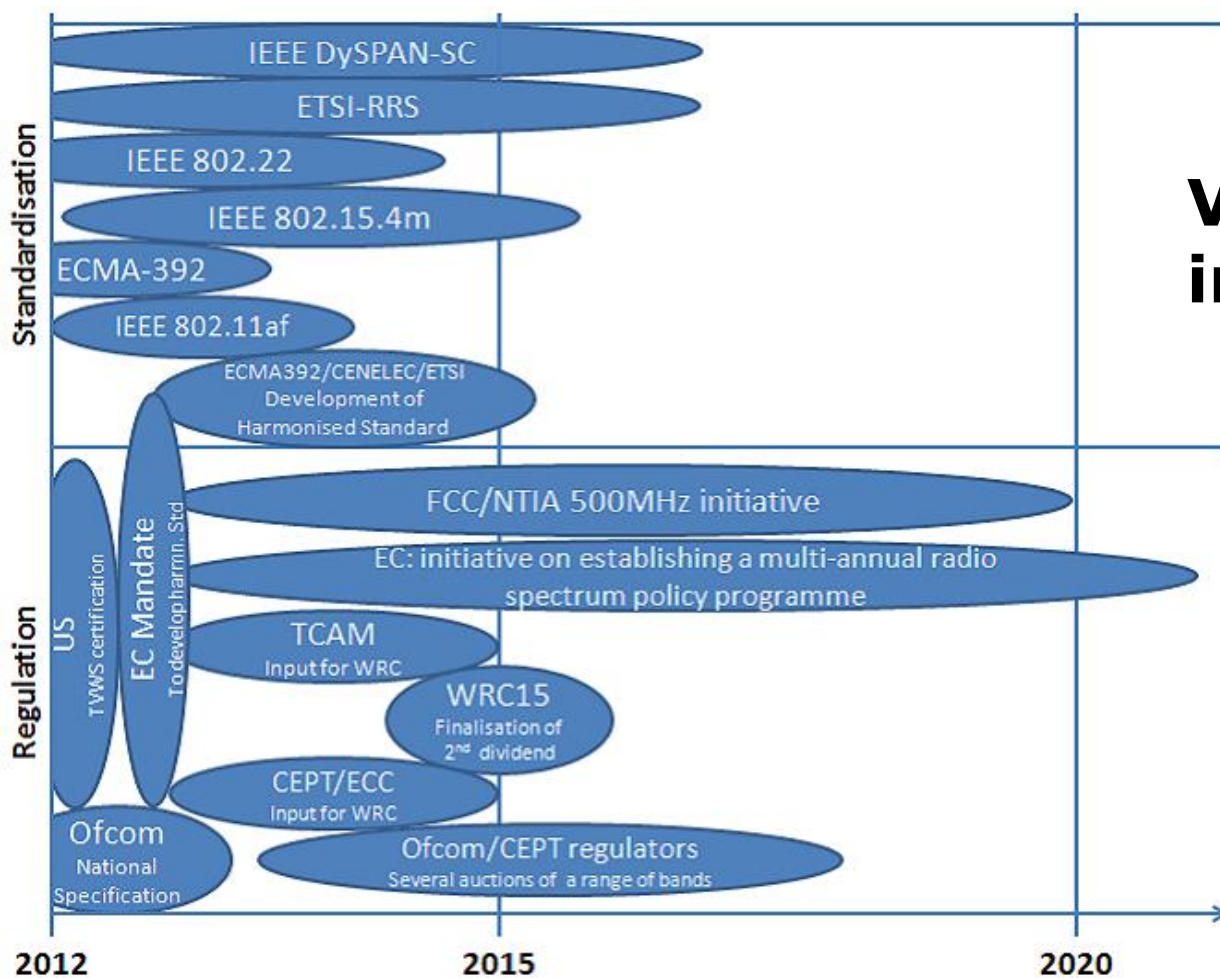
'hier ben ik'

frequentie/vermogen

database

holders.ofcom.org.uk/spectrum/tv-white-spaces/white-spaces-pilot/

Kansrijk?

Veel aandacht internationaal !

TV White space proeven en demonstraties wereldwijd

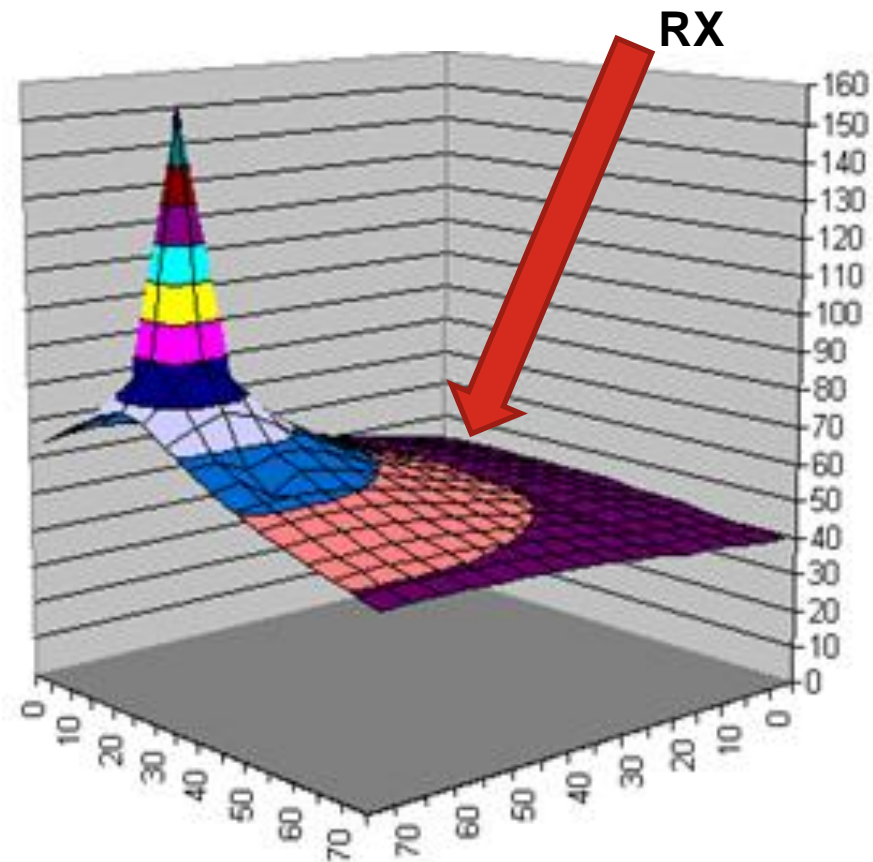
- Experiment in Engeland en VS:
  - Pilot met British Telecom(fixed), Microsoft en de overheid
  - Geen participatie van mobiele operators
- Aan de hand van een 'geolocation' database
- Vergunningvrij!

Welke problemen?

- Hidden node probleem
- Op te lossen door:
  - Delen info CR's onderling
  - Bakens
  - Database

Welke problemen?

Operator

Spectrum pool

Licensed Shared Access (LSA)

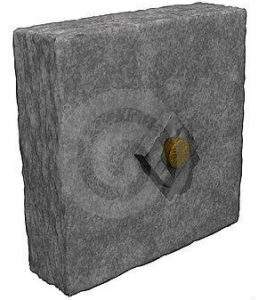
White space access

Unlicensed spectrum pool

Vergunning

Vergunningvrij

dreamstime.com

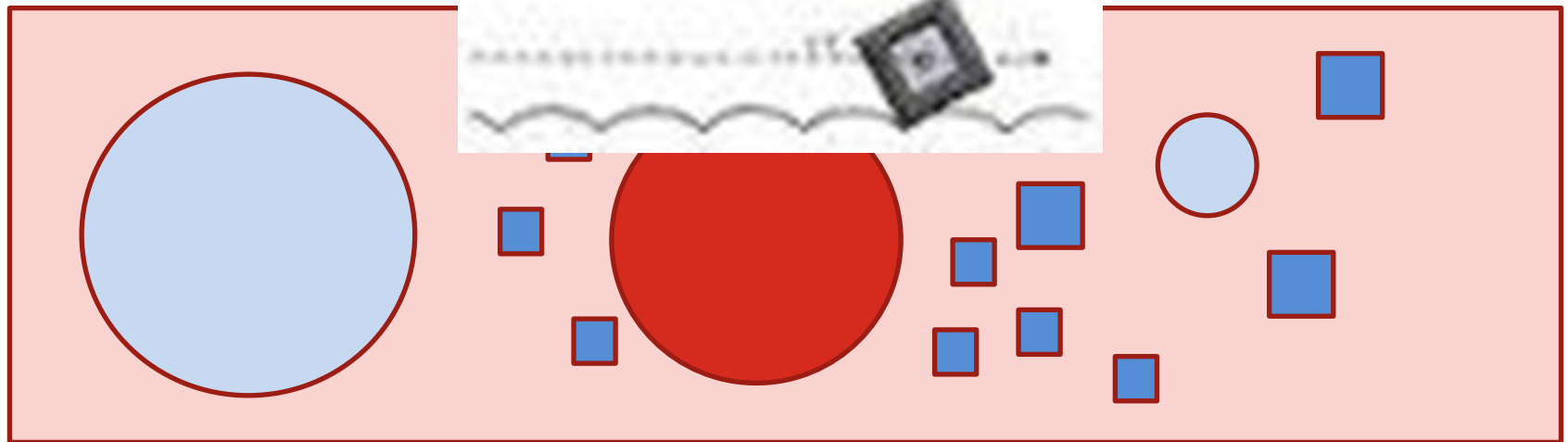
Welk regime?

LSA in time domain

LSA in spatial c

- Nog geen (TV)-White space regelgeving
- Wat is de behoefte?
- Nog geen experimenten!
- Kip-ei probleem?
  1. Regelgeving schept duidelijkheid aan markt
Maar
  2. Regelgeving ontbreekt omdat behoefte van de markt (vooralsnog) ontbreekt.

- Onderzoek is over academische hype heen
- Fase van toegepast onderzoek begint!
- TU's met ondersteuning TNO en AT hebben handen ineen geslagen; **SPECTRAL PLUS**
  - **Low latency/exclusief gebruik** (PMSE, video, headsets, microphones)
  - **Sensors and control** (veel nodes, weinig bandbreedte)
  - **Adhoc networks/high capacity data** (veel gebruikers, hoge bandbreedte)
- <http://www.stw.nl/perspectiefronde2013-2014/programma-initiatief/>

Kansen pakken en doen!

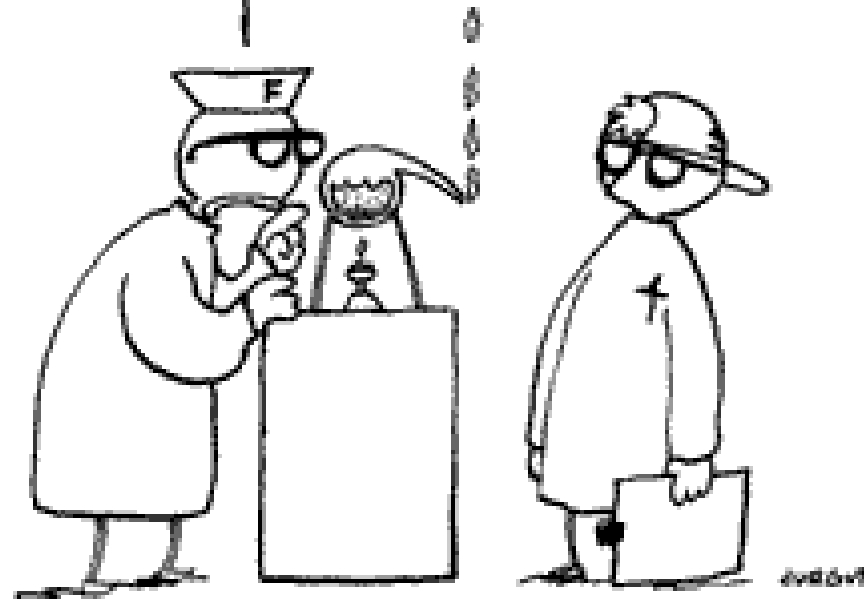

FOKKE & SUKKE

WETEN WAAR HET IN DE WETENSCHAP OM DRAAIT

... ZEER INDRUKWEKKEND, COLLEGA...

MAAR WERKT
HET OOK IN
THEORIE?

- Agentschap Telecom heeft een ruimhartig experimenteerbeleid!
- Experts die u kunnen begeleiden
- Kennis over internationale ontwikkelingen
- Aarzel niet als u interesse heeft!

info@agentschaptelecom.nl